

فهرست مطالب :

- قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر مصوب ۱۳۹۴

- قانون حمایت قضایی از بسیج با اصلاحات ۱۳۹۴

- آیین نامه اجرائی قانون حمایت قضایی از بسیج مصوب ۱۳۷۲

تهیه شده توسط سیاوش هوشیار برای انتشار در سایت حقوقی اخبار

قیمت ۵۰۰ تومان

قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر

مصوب ۲۳ فروردین ۱۳۹۴ مجلس شورای اسلامی

ماده ۱- در این قانون، معروف و منکر عبارتند از هرگونه فعل، قول و یا ترک فعل و قولی که به عنوان احکام اولی و یا ثانوی در شرع مقدس و یا قوانین، مورد امر قرار گرفته و یا منع شده باشد .

تبصره - در احکام حکومتی، نظر مقام ولی فقیه ملاک عمل خواهد بود .

ماده ۲- امر به معروف و نهی از منکر، دعوت و واداشتن دیگران به معروف و نهی و بازداشتن از منکر است .

ماده ۳- امر به معروف و نهی از منکر در این قانون ناظر به رفتاری است که علنی بوده و بدون تجسس مشخص باشد .

ماده ۴- مراتب امر به معروف و نهی از منکر، قلبی، زبانی، نوشتاری و عملی است که مراتب زبانی و نوشتاری آن وظیفه آحاد مردم و دولت است و مرتبه عملی آن در موارد و حدودی که قوانین مقرر کرده تنها وظیفه دولت است .

ماده ۵- در اجرای امر به معروف و نهی از منکر نمی توان متعرض حیثیت، جان، مال، مسکن، شغل و حریم خصوصی و حقوق اشخاص گردید، مگر در مواردی که قانون تجویز کند .

تبصره - اماکنی که بدون تجسس در معرض دید عموم قرار می گیرند، مانند قسمتهای مشترک آپارتمانها، هتلها، بیمارستانها و نیز وسایل نقلیه مشمول حریم خصوصی نیست .

ماده ۶- هیچ شخص یا گروهی حق ندارد به عنوان امر به معروف و نهی از منکر به اعمال مجرمانه از قبیل توهین، افتراء، ضرب، جرح و قتل مبادرت نماید. مرتکب طبق [قانون مجازات اسلامی](#)، مجازات می‌شود.

ماده ۷- مجازات اشخاصی که مبادرت به اعمال مجرمانه نسبت به آمر به معروف و ناهی از منکر نمایند، قابل تخفیف و یا تعلیق نیست و صدور حکم مجازات قابل تعویق نمی‌باشد.

تبصره - چنانچه مجنی‌علیه یا اولیای دم از حق خود گذشت نمایند، جنبه عمومی جرم حسب مورد مطابق ماده (۶۱۴) [قانون مجازات اسلامی](#) (کتاب پنجم - تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده مصوب ۱۳۷۵/۳/۲)^۱ و تبصره ماده (۲۸۶) از کتاب دوم [قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱](#) رسیدگی می‌شود.

ماده ۸- مردم از حق دعوت به خیر، نصیحت، ارشاد در مورد عملکرد دولت برخوردارند و در چهارچوب شرع و قوانین می‌توانند نسبت به مقامات، مسؤولان، مدیران و کارکنان تمامی اجزای حاکمیت و قوای سه‌گانه اعم از وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات، شرکتهای دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، نیروهای مسلح و کلیه دستگاههایی که شمول قوانین و مقررات عمومی نسبت به آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است، امر به معروف و نهی از منکر کنند.

ماده ۹- اشخاص حقیقی یا حقوقی حق ندارند در برابر اجرای امر به معروف و نهی از منکر مانع ایجاد کنند. ایجاد هر نوع مانع و مزاحمت که به موجب قانون جرم شناخته شده است؛ علاوه بر مجازات مقرر، موجب محکومیت به حبس تعزیری یا جزای نقدی درجه هفت می‌گردد. در مورد اشخاص حقوقی، افرادی که با سوء استفاده از قدرت یا اختیارات قانونی و اداری از طریق تهدید، اختطار، توبیخ، کسر حقوق یا مزایا، انفصال موقت یا دائم، تغییرمحل خدمت، تنزل مقام، لغو مجوز فعالیت، محرومیت از سایر

^۱ ماده ۶۱۴ کتاب تعزیرات قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۵ :

هر کس عمداً به دیگری جرح یا ضربی وارد آورد که موجب نقصان یا شکستن یا از کار افتادن عضوی از اعضا یا منتهی به مرض دایمی یا فقدان یا نقص یکی از حواس یا منافع یا زوال عقل مجنی‌علیه گردد در مواردی که قصاص امکان نداشته باشد چنانچه اقدام وی موجب اخلال در نظم و صیانت و امنیت جامعه یا بیم تجری مرتکب یا دیگران گردد به دو تا پنج سال حبس محکوم خواهد شد و در صورت درخواست مجنی‌علیه مرتکب به پرداخت دیه نیز محکوم میشود.

تبصره - در صورتی که جرح وارده منتهی به ضایعات فوق نشود و آلت جرح اسلحه یا چاقو و امثال آن باشد مرتکب به سه ماه تا یک سال حبس محکوم خواهد شد.

^۲ ماده ۲۸۶ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ :

هر کس به طور گسترده، مرتکب جنایت علیه تمامیت جسمانی افراد، جرائم علیه امنیت داخلی یا خارجی کشور، نشر اکاذیب، اخلال در نظام اقتصادی کشور، احراق و تخریب، پخش مواد سمی و میکروبی و خطرناک یا دایر کردن مراکز فساد و فحشا یا معاونت در آنها گردد به گونه ای که موجب اخلال شدید در نظم عمومی کشور، ناامنی یا ورود خسارت عمده به تمامیت جسمانی افراد یا اموال عمومی و خصوصی، یا سبب اشاعه فساد یا فحشا در حد وسیع گردد مفسد فی الارض محسوب و به اعدام محکوم می‌گردد.

تبصره- هرگاه دادگاه از مجموع ادله و شواهد قصد اخلال گسترده در نظم عمومی، ایجاد ناامنی، ایراد خسارت عمده و یا اشاعه فساد یا فحشا در حد وسیع و یا علم به مؤثر بودن اقدامات انجام شده را احراز نکند و جرم ارتكابی مشمول مجازات قانونی دیگری نباشد، با توجه به میزان نتایج زیانبار جرم، مرتکب به حبس تعزیری درجه پنج یا شش محکوم می‌شود.

حقوق و امتیازات، مانع اقامه امر به معروف و نهی از منکر شوند؛ علاوه بر محکومیت اداری به موجب [قانون رسیدگی به تخلفات اداری](#)، حسب مورد به مجازات بند (پ) ماده (۲۰) [قانون مجازات اسلامی](#)^۳ محکوم می‌شوند.

تبصره - وجوه حاصل از اجرای این ماده پس از واریز به خزانه کل کشور با پیش‌بینی در بودجه سالانه صدرصد (۱۰۰٪) در اختیار ستاد قرار می‌گیرد.

ماده ۱۰- وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان بسیج مستضعفین، شهرداری‌ها و سایر نهادها و دستگاههای فرهنگی مکلفند شرایط اقامه امر به معروف و نهی از منکر و بالابردن سطح آگاهی‌های عمومی در این خصوص را از طریق آموزش و اطلاع‌رسانی فراهم کنند.

ماده ۱۱- قوه قضائیه مکلف است به منظور تسریع در رسیدگی به جرائم موضوع این قانون شعب ویژه‌ای را اختصاص دهد.

تبصره - آمران به معروف و ناهیان از منکر مشمول حمایت‌های قضائی موضوع [ماده \(۴\) قانون حمایت قضائی از بسیج مصوب ۱۳۷۱/۱۰/۱ مجلس شورای اسلامی](#) می‌گردند.

ماده ۱۲- وزارت امور خارجه، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و سایر دستگاههای ذی‌ربط موظفند اتباع خارجی را قبل و حین ورود به کشور نسبت به قوانین و مقررات و رعایت شؤون اسلامی آگاه کنند.

ماده ۱۳- در مواردی که نسبت به آمر به معروف و ناهی از منکر جنایتی واقع شود و جانی شناسایی نشود و یا در صورت شناسایی به علت عدم تمکن مالی ناتوان از پرداخت دیه در مهلت مقرر باشد، در صورت تقاضای دیه از سوی مجنی‌علیه یا اولیای دم حسب مورد، پس از صدور حکم قطعی از سوی مرجع صالح قضائی، دیه از محل [تبصره ماده \(۹\) این قانون](#) پرداخت می‌شود.

تبصره - هرگاه جانی شناسایی شود یا تمکن مالی پیدا کند، ستاد می‌تواند در صورت اذن مجنی‌علیه یا ولی وی حسب مورد نسبت به وصول دیه و خسارات مربوطه از طریق محاکم قضائی اقدام نماید.

ماده ۱۴- سازمان‌های مردم‌نهادی که اساسنامه آنها در زمینه امر به معروف و نهی از منکر به ثبت رسیده می‌توانند مطابق ماده (۶۶) [قانون آیین دادرسی کیفری](#) و تبصره‌های آن^۴ اقدام کنند.

^۳ "پ- ممنوعیت از یک یا چند فعالیت شغلی یا اجتماعی به طور دائم یا حداکثر برای مدت پنج سال"

^۴ ماده ۶۶ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ اصلاحی ۱۳۹۴:

سازمان‌های مردم‌نهادی که اساسنامه آنها در زمینه حمایت از اطفال و نوجوانان، زنان، اشخاص بیمار و دارای ناتوانی جسمی یا ذهنی، محیط زیست، منابع طبیعی، میراث فرهنگی، بهداشت عمومی و حمایت از حقوق شهروندی است، می‌توانند نسبت به جرایم ارتكابی در زمینه‌های فوق اعلام جرم کنند و در تمام مراحل دادرسی شرکت کنند.

ماده ۱۵- هرگاه به فردی که در مقام اجرای امر به معروف و نهی از منکر موضوع این قانون اقدام می کند، آسیب جسمی یا جانی وارد شود؛ حسب مورد آسیب جسمی و جانی مزبور منطبق با قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران مصوب ۱۳۹۱/۱۰/۲ مجمع تشخیص مصلحت نظام و آیین نامه اجرائی آن احراز و تعیین می شود .

تبصره - احراز شهادت یا جانبازی با پیشنهاد کمیته کشوری متشکل از نمایندگان: قوه قضائیه، نیروی انتظامی، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، بنیاد شهید و امور ایثارگران و ستاد با تشخیص دادگاه صلاحیتدار صورت می گیرد .

ماده ۱۶- ستاد امر به معروف و نهی از منکر که در این قانون ستاد نامیده می شود؛ عهده دار وظایف زیر است :

۱- تعیین سیاست ها و خط مشی های اساسی در زمینه ترویج و اجرای امر به معروف و نهی از منکر و پیشنهاد آن به مبادی ذی ربط .

۲- تبادل اطلاعات و نظرات برای شکل گیری سیاست های مربوط به امر به معروف و نهی از منکر

۳- آسیب شناسی و ریشه یابی علل ترک معروف و ارتکاب منکر

۴- تعیین الگوهای رفتاری

۵ - زمینه سازی جهت مشارکت همه جانبه آحاد مردم و دستگاه های اداری و رسانه های عمومی در امور مربوط به فریضه امر به معروف و نهی از منکر

۶ - رصد اقدامات انجام شده در اجرای این قانون و انعکاس آن به مراجع ذی ربط

۷ - تدوین راهبردهای آموزشی برای سطوح مختلف جامعه

۸ - آموزش و پژوهش و تحقیق در زمینه امر به معروف و نهی از منکر و ترویج گسترش فرهنگ آن

تبصره ۱- در صورتی که جرم واقع شده دارای بزه دیده خاص باشد، کسب رضایت وی جهت اقدام مطابق این ماده ضروری است. چنانچه بزه دیده طفل، مجنون و یا در جرایم مالی سفیه باشد، رضایت ولی، قیم یا سرپرست قانونی او اخذ می شود. اگر ولی، قیم یا سرپرست قانونی، خود مرتکب جرم شده باشد، سازمان های مذکور با اخذ رضایت قیم اتفاقی یا تأیید دادستان، اقدامات لازم را انجام می دهند.

تبصره ۲- ضابطان دادگستری و مقامات قضایی مکلفند بزه دیدگان جرایم موضوع این ماده را از کمک سازمان های مردم نهاد مربوطه، آگاه کنند.

تبصره ۳- اسامی سازمان های مردم نهاد که می توانند در اجرای این ماده اقدام کنند، در سه ماهه ابتدای هر سال توسط وزیر دادگستری با همکاری وزارت کشور تهیه و به تصویب رییس قوه قضائیه می رسد.

تبصره ۴- اجرای این ماده با رعایت اصل یکصد و پنجم (۱۶۵) قانون اساسی است و در جرائم منافی عفت سازمان های مردم نهاد موضوع این ماده می توانند با رعایت ماده (۱۰۲) این قانون و تبصره های آن تنها اعلام جرم نموده و دلایل خود را به مراجع قضایی ارائه دهند و حق شرکت در جلسات را ندارند.

۹- شناسایی ظرفیت‌ها و کمک به تشکیل جمعیت‌ها و تشکلهای مردمی فعال

۱۰- حمایت همه‌جانبه از اقدامات قانونی آمران به معروف و ناهیان از منکر

۱۱- پیگیری مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی در ارتباط با تکالیف ستاد در خصوص راهکارهای اجرائی فرهنگ عفاف و حجاب

۱۲- ارائه گزارش سالانه به مقام معظم رهبری و قوای سه‌گانه و مردم

تبصره ۱- وزارت کشور پس از کسب نظر مشورتی ستاد، نسبت به صدور مجوز برای سازمان‌های مردم‌نهادی که در زمینه امر به معروف و نهی از منکر قصد فعالیت دارند، اقدام می‌نماید .

تبصره ۲- ستادهای استانی و شهرستانی می‌توانند درخواست اشخاص حقیقی و حقوقی برای تجمع و راهپیمایی در موضوعات مرتبط با امر به معروف و نهی از منکر را بررسی و در صورت تأیید، نظر مشورتی خود را جهت صدور مجوز حسب مورد به استانداری، فرمانداری یا بخشداری ارسال کنند .

تبصره ۳- هرگاه مسؤولان ذی‌ربط با تشخیص مراجع قضائی بدون عذر موجه از صدور مجوز موضوع تبصره‌های (۱) و (۲) استنکاف نمایند؛ مستوجب مجازات موضوع ماده (۵۷۰) قانون مجازات اسلامی (کتاب پنجم - تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده مصوب ۱۳۷۵/۳/۲)^۵ می‌باشند .

تبصره ۴- وظایف ستاد، نافی مسؤولیت‌های وزراء، مسؤولان دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری^۶ ، رؤسای قوای سه‌گانه و مراجع قضائی و ضابطان دادگستری در ارتباط با آنچه در این قانون مقرر شده، نمی‌باشد .

ماده ۱۷- سازمان بسیج مستضعفین موظف است با به کارگیری آحاد بسیجیان در چهارچوب قوانین نسبت به فرهنگ‌سازی و اجرای امر به معروف و نهی از منکر در مرتبه زبانی اقدام کند .

تبصره ۱- مفاد این ماده نافی مسؤولیت ضابطان قضائی بسیج در مواردی که در قانون پیش‌بینی شده است، نمی‌باشد .

^۵ ماده ۵۷۰ کتاب تعزیرات قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۵ :

هر یک از مقامات و مأمورین وابسته به نهادها و دستگاههای حکومتی که برخلاف قانون، آزادی شخصی افراد ملت را سلب کند یا آنان را از حقوق مقرر در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران محروم نماید علاوه بر انفصال از خدمت و محرومیت یک تا پنج سال از مشاغل حکومتی به حبس از دو ماه تا سه سال محکوم خواهد شد.

^۶ ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری :

دستگاه اجرائی : کلیه وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی ، مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی ، شرکتهای دولتی و کلیه دستگاههایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است از قبیل شرکت ملی نفت ایران ، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی، بانکها و بیمه های دولتی، دستگاه اجرائی نامیده می شوند .

تبصره ۲- تبصره (۳) ماده (۱) قانون حمایت قضایی از بسیج مصوب ۱۳۷۱/۱۰/۱ به شرح زیر اصلاح می شود :

تبصره ۳- ستاد امر به معروف و نهی از منکر با همکاری سازمان بسیج مستضعفین برای مرتبه عملی امر به معروف و نهی از منکر موضوع ماده (۴) قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر برای افراد مورد نیاز از سازمان بسیج مستضعفین به عنوان ضابطان امر به معروف و نهی از منکر دوره آموزشی برگزار کند .

ماده ۱۸- دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ ^۷ و مؤسسات و شرکتهای خصوصی و مراکز خدمات عمومی و اماکن عمومی و واحدهای صنفی موظف به رعایت این قانون می باشند .

ماده ۱۹- اعضای ستاد امر به معروف و نهی از منکر به شرح زیر است :

۱- یکی از ائمه جمعه موقت شهر تهران به انتخاب شورای سیاستگذاری ائمه جمعه به عنوان رئیس ستاد

۲- وزیر کشور

۳- وزیر اطلاعات

۴- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

۵- وزیر آموزش و پرورش

۶- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

۷- وزیر صنعت، معدن و تجارت

۸- دو نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به پیشنهاد کمیسیون فرهنگی و انتخاب مجلس به عنوان ناظر

۹- نماینده تام‌الاختیار رئیس قوه قضائیه

۱۰- رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

۱۱- رئیس سازمان تبلیغات اسلامی

۱۲- فرمانده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

۱۳- رئیس سازمان بسیج

^۷ زیرنویس شماره ۴ را ببینید

۱۴- دبیر ستاد ائمه جمعه

۱۵- دو نفر مجتهد به انتخاب شورای عالی حوزه‌های علمیه

۱۶- یک نفر مجتهد به انتخاب شورای عالی حوزه‌های علمیه خواهران

۱۷- دبیر ستاد به انتخاب رئیس ستاد

تبصره ۱- اشخاص دیگر نمی‌توانند به جای اعضای ستاد در جلسات شرکت کنند .

تبصره ۲- مصوبات ستاد توسط رئیس جهت اجراء به مبادی ذی ربط ابلاغ و در چهارچوب این قانون لازم‌الاجراء است .

ماده ۲۰- ستادهای استانی و شهرستانی وظایف محوله در چهارچوب این قانون را زیر نظر ستاد انجام می‌دهند .

اعضای ستاد استان عبارت است از :

۱- امام جمعه مرکز استان به عنوان رئیس ستاد

۲- استاندار

۳- مدیرکل اطلاعات استان

۴- مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی

۵ - مدیرکل آموزش و پرورش

۶ - رئیس یکی از دانشگاههای استان با انتخاب رئیس ستاد

۷- رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان

۸ - دو نفر از نمایندگان مردم استان در مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجمع نمایندگان استان به عنوان ناظر

۹- دادستان مرکز استان

۱۰- مدیرکل سازمان تبلیغات اسلامی استان

۱۱- رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی استان

۱۲- مدیرکل صدا و سیمای استان

۱۳- فرمانده ناجا در استان

۱۴- فرمانده ارشد سپاه در استان

۱۵- دبیر ستاد ائمه جمعه استان

۱۶- یک نفر از مدیران مدارس علمیه استان به انتخاب شورای حوزه‌های علمیه استان

۱۷- مدیر مدارس علمیه خواهران در استان

۱۸- دبیر ستاد به انتخاب رئیس ستاد

تبصره - ستاد استان مسئولیت ستاد شهرستان مرکز استان را نیز عهده‌دار است .

اعضای ستاد شهرستان عبارتند از :

۱- امام جمعه شهرستان به عنوان رئیس ستاد شهرستان

۲- فرماندار

۳- رئیس اداره اطلاعات شهرستان

۴- مدیر آموزش و پرورش شهرستان

۵- رئیس یکی از دانشگاه‌های شهرستان به انتخاب رئیس ستاد شهرستان در صورت وجود

۶- مدیر اداره صنعت، معدن و تجارت شهرستان

۷- رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان

۸- نماینده یا نمایندگان شهرستان در مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر

۹- دادستان شهرستان

۱۰- رئیس واحد خبر در شهرستان

۱۱- رئیس اداره تبلیغات اسلامی

۱۲- فرمانده انتظامی شهرستان

۱۳- فرمانده سپاه

۱۴- یک نفر از مدیران مدارس علمیه شهرستان به انتخاب ستاد شهرستان در صورت وجود

۱۵- مدیر یکی از مدارس علمیه خواهران شهرستان به انتخاب رئیس ستاد شهرستان در صورت وجود

۱۶- دبیر ستاد به انتخاب رئیس ستاد

تبصره ۱- هر یک از اعضای ستادهای مذکور باید شخصاً در جلسات حضور پیدا کنند .

تبصره ۲- مصوبات ستاد در چهارچوب اختیارات موضوع این قانون توسط رئیس جهت اجراء به مبادی ذی ربط ابلاغ می شود که برای آنها لازم الاجراء است .

تبصره ۳- جلسات ستادهای موضوع این ماده و **ماده (۲۰) این قانون** با حضور اکثریت مطلق اعضاء رسمیت می یابد و مصوبات آن منوط به رأی اکثریت مطلق حاضران است .

ماده ۲۱- دستگاههای اجرائی موضوع این قانون موظفند گزارش عملکرد خود را در مورد چگونگی اجرای این قانون حداقل شش ماه یک بار به ستاد ارائه دهند .

ماده ۲۲- ستاد موظف است گزارش عملکرد سالانه خود را در هفته احیای امر به معروف و نهی از منکر به کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید .

ماده ۲۳- علاوه بر استفاده از ردیف بودجه ستاد احیاء امر به معروف و نهی از منکر جدول شماره (۱۷) - «کمک به اشخاص حقوقی غیردولتی موضوع جزء (۳) ردیف ۵۴۰۰۰۰ جدول شماره (۹)» به دولت اجازه داده می شود از بودجه فرهنگی دستگاههای اجرائی ذی ربط موضوع این قانون به امر به معروف و نهی از منکر اختصاص دهد .

ماده ۲۴- دستورالعمل اجرائی این قانون توسط ستاد حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون تصویب و ابلاغ می شود .

قانون فوق مشتمل بر بیست و چهار ماده و نوزده تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و سوم فروردین ماه یکهزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۴/۲/۲ به تأیید شورای نگهبان رسید.

مجموعه قوانین سایت حقوقی اختبار با بیش از ۱۰۰ عنوان قانون را اینجا ببینید

قانون حمایت قضایی از بسیج

مصوب اول دی ماه ۱۳۷۱ مجلس شورای اسلامی

ماده ۱ - به نیروی مقاومت بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اجازه داده می شود همانند ضابطین قوه قضائیه هنگام برخورد با جرائم مشهود در صورت عدم حضور ضابطین دیگر و یا عدم اقدام به موقع آنها و یا اعلام نیاز آنان به منظور جلوگیری از امحاء آثار جرم و فرار متهم و تهیه و ارسال گزارش به مراجع قضایی اقدامات قانونی لازم را به عمل آورند.

تبصره ۱ - کلیه ضابطین دادگستری و مراجع نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلفند در صورت ارجاع گزارش و یا تحویل متهمین در جرائم مشهود از سوی مسئولین مجاز رده های مقاومت نیروی مقاومت بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی متهم را تحویل گرفته و گزارش بسیج را ضمیمه مدارک ارسالی به مراجع قضائی نمایند.

تبصره ۲ - تعیین رده های مقاومت مذکور در تبصره ۱ به عهده فرماندهی نیروی مقاومت بسیج می باشد .

تبصره ۳ - (اصلاحی ۱۳۹۴ به موجب تبصره ۲ ماده ۱۷ [قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر](#)) ستاد امر به معروف و نهی از منکر با همکاری سازمان بسیج مستضعفین برای مرتبه عملی امر به معروف و نهی از منکر موضوع ماده (۴) [قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر](#) برای افراد مورد نیاز از سازمان بسیج مستضعفین به عنوان ضابطان امر به معروف و نهی از منکر دوره آموزشی برگزار کند.

ماده ۲ - هر گونه توهین و یا ایراد ضرب و شتم یا جرح به افراد موضوع این قانون در حین انظام وظایف محوله در حکم توهین و مقابله با ضابطین دادگستری و مأمورین دولتی و انتظامی بوده و با مرتکبین برابر مقررات کیفری مربوطه رفتار می شود.

ماده ۳ - کلیه افراد موضوع این قانون چنانچه در حین انجام وظیفه یا به سبب آن کشته، فوت و یا معلول و یا گروگان گرفته شوند حسب مورد شهید و جانباز و آزاده شناخته شده و تحت پوشش بنیاد شهید انقلاب اسلامی و بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی و ستاد امور آزادگان قرار می گیرند.

ماده ۴ - به منظور حمایت از افراد موضوع این قانون دفاتر حمایت و خدمات حقوقی و قضائی بسیجیان در نیروی مقاومت بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در ارتباط با اجراء این قانون تشکیل می گردد.

تبصره - کارشناسان حقوقی این دفتر بدون الزام به کسب پروانه وکالت از کانون وکلاء می‌توانند در کلیه مراحل دادرسی از طرف افراد مذکور، بعنوان وکیل اقدام کنند.

ماده ۵ - نیروی مقاومت بسیج موظف است نسبت به جذب آحاد مردم از تمامی اقشار و صنوف و ایجاد رده‌های مقاومت در مساجد، ادارات، کارخانجات، و مراکز آموزشی اقدام نماید و کلیه مسئولین ادارات و نهادها و کارخانجات، امور مساجد و مراکز آموزشی موظف به همکاری و فراهم نمودن تسهیلات و امکانات لازم موضوع این قانون می‌باشند.

ماده ۶ - آئین‌نامه اجرائی این قانون ظرف مدت ۲ ماه توسط ستاد مشترک سپاه و قوه قضائیه و وزارت کشور تهیه و به تصویب فرماندهی کل قوا می‌رسد.

ماده ۷ - اعتبار مورد نیاز اجرای این قانون از ردیف تقویت بنیه دفاعی در سال ۱۳۷۱ و برای سالهای بعد از طریق افزودن ۱۰٪ به هزینه ابطال تمبردر پرونده‌های کیفری منظور و در بودجه همه‌ساله پیش‌بینی می‌گردد .

قانون فوق مشتمل بر هفت ماده و چهار تبصره در جلسه روز سه شنبه مورخ یکم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۱/۱۰/۶ به تأیید شورای نگهبان رسیده است .

با عضویت در خبرنامه ایمیلی اختبار یک گام جلوتر باشید

فراخوان عضویت در خبرنامه ایمیلی اختبار

[برای عضویت رایگان اینجا کلیک کنید](#)

آیین نامه اجرایی قانون حمایت قضایی از بسیج

مصوب ۳۰ خرداد ۱۳۷۲ فرماندهی کل قوا

ماده ۱- افرادی که دارای مجوز از نیروی مقاومت بسیج هستند در صورت برخورد با جرایم مشهو دو عدم حضور ضابطین دیگر و یا عدم اقدام به موقع آنها و یا اعلام نیاز آنان به منظور جلوگیری از امحای آثار جرم و فرار متهم و تهیه و ارسال گزارش به مراجع قضایی اقدامات قانونی لازم را به عمل می آورند.

تبصره ۱- اعضای بسیج و سپاه شرکت کننده در این مأموریت بایستی دارای شرایط ذیل باشند :

الف - گذراندن دوره آموزشی لازم به تشخیص رده ذی ربط بسیج.

ب - دارا بودن سلامت جسمی در حد اجرای مأموریت محوله و دارا بودن سلامت روانی.

ج - مجوز مخصوص.

تبصره ۲- کلیه ضابطین دادگستری و مراجع نیروی انتظامی مکلفند در صورت ارجاع گزارش و یا تحویل متهم از سوی مسؤولین مجاز رده های مقاومت بسیج متهم را تحویل گرفته و گزارش بسیج را ضمیمه مدارک ارسالی به مراجع قضایی نمایند.

ماده ۲- منظور از جرایم مشهود موارد موضوع مادتین ۲۳ و ۲۳ مکرر قانون آیین دادرسی کیفری ^۸ و سایر قوانین موضوعه می باشد.

^۸ در حال حاضر جرم مشهود در ماده ۴۵ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ و تبصره های آن تعریف شده است :
جرم در موارد زیر مشهود است:

الف- در مرئی و منظر ضابطان دادگستری واقع شود یا مأموران یادشده بلافاصله در محل وقوع جرم حضور یابند و یا آثار جرم را بلافاصله پس از وقوع مشاهده کنند.

ب- بزه دیده یا دو نفر یا بیشتر که ناظر وقوع جرم بوده اند، حین وقوع جرم یا بلافاصله پس از آن، شخص معینی را به عنوان مرتکب معرفی کنند.

پ- بلافاصله پس از وقوع جرم، علائم و آثار واضح یا اسباب و ادله جرم در تصرف متهم یافت شود و یا تعلق اسباب و ادله یادشده به متهم محرز گردد.

ت- متهم بلافاصله پس از وقوع جرم، قصد فرار داشته یا در حال فرار باشد یا بلافاصله پس از وقوع جرم دستگیر شود.

ث- جرم در منزل یا محل سکنای افراد، اتفاق افتاده یا در حال وقوع باشد و شخص ساکن، در همان حال یا بلافاصله پس از وقوع جرم، ورود مأموران را به منزل یا محل سکنای خود درخواست کند.

ج- متهم بلافاصله پس از وقوع جرم، خود را معرفی کند و وقوع آن را خبر دهد.

ماده ۳- عدم اقدام به موقع ضابطین در شرایطی محرز است که ضابطین ذی ربط دیرتر به صحنه برسند و یا در صورت حضور با جرم مورد نظر برخورد ننمایند.

ماده ۴- نیاز ضابطین ذی ربط قضایی در خصوص برخورد با جرایم مشهود به رده‌های مقاومت بسیج که توسط فرماندهی این نیرو تعیین خواهد شد منعکس می‌گردد و رده‌های مزبور موظفند حتی‌المقدور در حدی که به مأموریت‌های نظامی لطمه وارد نشود و به صورت سازمان یافته همکاری نمایند.

ماده ۵- هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری موظف هستند گزارشات ارسالی از سوی مسئولین رده‌های ذی ربط نیروی مقاومت بسیج را تحویل گرفته و مورد رسیدگی قرار دهند.

ماده ۶- محدوده جغرافیایی و رده‌های نیروی مقاومت بسیج که اجازه اجرای ماده ۲۴ قانون آیین دادرسی کیفری^۹ (بازداشت به مدت حداکثر ۲۴ ساعت) را دارند توسط فرماندهی این نیرو تعیین شد و به مراجع مربوطه اعلام می‌گردد.

ماده ۷- افرادی که مجوز دریافت می‌کنند باید به هنگام برخورد با متهمین در صورت مطالبه و یا احساس ضرورت مجوز خود را ارائه دهند.

ماده ۸- نیروی مقاومت بسیج موظف است پس از دستگیری و یا ضبط آلات جرم در اسرع وقت آنها را همراه با گزارش و مطابق صورت مجلس تنظیمی به مراجع قضایی یا انتظامی تحویل نماید.

ماده ۹- نیروی مقاومت بسیج موظف است هنگام عملیات تیمی مراتب را به اطلاع رده نیروی انتظامی ذی ربط برساند.

چ- متهم ولگرد باشد و در آن محل نیز سوء شهرت داشته باشد.

تبصره ۱- چنانچه جرایم موضوع بندهای (الف)، (ب)، (پ) و (ت) ماده (۳۰۲) این قانون به صورت مشهود واقع شود، در صورت عدم حضور ضابطان دادگستری، تمام شهروندان می‌توانند اقدامات لازم را برای جلوگیری از فرار مرتکب جرم و حفظ صحنه جرم به عمل آورند.

تبصره ۲- ولگرد کسی است که مسکن و مأوای مشخص و وسیله معاش معلوم و شغل یا حرفه معینی ندارد.

^۹ در حال حاضر ماده ۴۶ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ تحت شرایطی اجازه تحت نظر نگه داشتن متهم حداکثر به مدت ۲۴ ساعت را به ضابطان قضائی داده است :

" ضابطان دادگستری مکلفند نتیجه اقدامات خود را فوری به دادستان اطلاع دهند. چنانچه دادستان اقدامات انجام شده را کافی نداند، می‌تواند تکمیل آن را بخواهد. در این صورت، ضابطان باید طبق دستور دادستان تحقیقات و اقدامات قانونی را برای کشف جرم و تکمیل تحقیقات به عمل آورند، اما نمی‌توانند متهم را تحت نظر نگه‌دارند. چنانچه در جرایم مشهود، نگهداری متهم برای تکمیل تحقیقات ضروری باشد، ضابطان باید موضوع اتهام و ادله آن را بلافاصله و به طور کتبی به متهم ابلاغ و تفهیم کنند و مراتب را فوری برای اتخاذ تصمیم قانونی به اطلاع دادستان برسانند. در هر حال، ضابطان نمی‌توانند بیش از بیست و چهار ساعت متهم را تحت نظر قرار دهند."

ماده ۱۰- برای رفع اختلافات و مشکلات احتمالی در اجرای این قانون و به منظور ایجاد هماهنگی های لازم کمیسیونی متشکل از نماینده های نیروی انتظامی و نیروی مقاومت بسیج به ریاست نماینده قوه قضاییه تشکیل می گردد.

ماده ۱۱- آموزش های عقیدتی و احکام امر به معروف و نهی از منکر و همچنین آموزش های قضایی راجع به تشخیص جرایم و قوانین مربوطه و توجیهات اجرایی توسط معاونت آموزشی نیروی مقاومت بسیج و معاونت عقیدتی سیاسی حوزه نمایندگی ولی فقیه در این نیرو، انجام و پس از قبولی در امتحانات مجوز مربوطه صادر می شود.

ماده ۱۲- در صورتی که متهمین به دستور و تذکر دارندگان مجوز در حین انجام وظیفه توجه نکرده و یا با توهین و ایراد ضرب و شتم و جرح علیه آنها برخورد کنند عمل آنها در حکم توهین و مقابله باضابطین دادگستری و مأمورین دولتی و انتظامی می باشد.

ماده ۱۳- در صورت برخورد و درگیری متهمین با پرسنل و افراد نیروی مقاومت بسیج مشمول این قانون، نیروی انتظامی موظف به حمایت و همکاری با نیروی مقاومت بسیج می باشد.

ماده ۱۴- رده های نیروی مقاومت بسیج و افراد دارنده مجوز در صورت اطلاع و برخورد با جرایم و تخلفات چنانچه قادر به انجام اقدامات قانونی لازم نباشند مراتب را به رده بالاتر در نیروی مقاومت بسیج و نیروی انتظامی محل اطلاع می دهند.

ماده ۱۵- رسیدگی به تخلفات و جرایم افراد و رده های نیروی مقاومت بسیج در حین انجام مأموریت حسب مورد برابر قوانین جاری در مراجع صالحه انجام می گیرد.

ماده ۱۶- ارایه خدمات مذکور در [ماده ۳ این قانون](#) منوط به تأیید مراتب از سوی فرماندهی نواحی کشوری نیروی مقاومت بسیج است.

ماده ۱۷- به منظور اجرای [ماده ۴ این قانون](#) مراجع قضایی مکلفند حتی المقدور همکاری و مساعدتهای لازم را به عمل آورند.

تبصره ۱- دفاتر مذکور موظفند در صورت مراجعه افراد یا اعلام مشکل حقوقی و قضایی از سوی آنان خدمات مشاوره ای و راهنمایی و ایجاد صلح و سازش میان طرفین دعوا و سایر اقدامات لازم را جهت استیفای حقوق قانونی آنها به عمل آورند.

تبصره ۲- کارشناسان حقوقی دفاتر فوق ملزم به رعایت کلیه مقررات راجع به تکالیف و وظایف و کلای دادگستری می باشند.

ماده ۱۸- مسؤولین مراجع ذی ربط ادارات، نهادها، کارخانجات، مساجد و مراکز آموزش کشور موظف به فراهم نمودن تسهیلات و امکانات لازم رده های مقاومت بسیج مربوط به خود می باشند.

ماده ۱۹- کلیه مزایای قانونی که به ضابطین و رده‌های مربوطه آنها تعلق می‌گیرد شامل مأمورین ورده‌های نیروی مقاومت بسیج موضوع این قانون نیز می‌شود.

ماده ۲۰- اجرای مقررات این قانون و آیین‌نامه موجب سلب وظایف و مسؤولیتهای قانونی نیروی انتظامی و سایر مراجع ذی ربط نخواهد بود.

ماده ۲۱- این آیین‌نامه با ۲۱ ماده و ۴ تبصره در تاریخ ۷۲/۳۱/۳۰ به تصویب فرماندهی معظم کل قوا رسیده و برای کلیه مراجع مذکور در ماده ۵ قانون لازم‌الاجرا می‌باشد.

هزینه حقوق مولف این جزوه ۵۰۰ تومان است

این غیر از هزینه هایی است که ممکن است بابت پرینت یا کپی پرداخت کرده باشید،

شما باید مبلغ فوق را مستقیماً به یکی از روش های زیر پرداخت کرده باشید :

۱. با رفتن به صفحه پرداخت : [اینجا کلیک کنید](#)

۲. به نشانی اینترنتی www.pardakht.ekhtebare.com مراجعه کنید

۳. به کارت شماره ۶۲۱۹۸۶۱۰۰۶۱۰۹۰۷۷ انتقال وجه کنید

شما با پرداخت این هزینه مختصر از ادامه فعالیت های سایت حقوقی اختبار حمایت خواهید کرد

کپی، تکثیر و انتشار اینترنتی و چاپی رایگان این جزوه بدون تغییر در محتوای آن کاملاً آزاد است

استفاده رایگان از این جزوه برای کسانی که به هر دلیل امکان پرداخت ندارند، مجاز است